

Werkvorm 3.

Dilemma's vanuit mensenrechtenperspectief

Materiaal: overzicht dilemma's vanuit mensenrechtenperspectief (uitgangspunten), 3 casussen, Universele verklaring voor de rechten van de mens.

Lees de uitgangspunten van het mensenrechtenperspectief op dilemma's.

Lees de drie casussen door en kies er als groepje een uit.

Beantwoord in je groep de volgende vragen:

1. Welke rechten zijn in het geding?
2. Hoe zou je dit dilemma aanpakken? Welke informatie zou relevant kunnen zijn?
3. Hoe weeg je die tegen elkaar af?
4. Wat is je uitkomst?
5. Wat zegt jullie uitkomst over de hiërarchie van de rechten die in het geding zijn?

Voor de terugkoppeling naar de plenaire groep:

Leg in 2 minuten in eigen woorden hoe je het mensenrechtenperspectief kunt gebruiken bij het bespreken van dilemma's (botsende rechten).

Voor meer informatie contacteer Frauke de Kort, f.de.kort@mensenrechten.nl
Of kijk op www.mensenrechten.nl en <https://mensenrechten.nl/indeklas>.

Dilemma's vanuit mensenrechtenperspectief - uitgangspunten

- Eenieder heeft het recht... (non-discriminatie, onvervreemdbaar)
- Slechts enkele rechten zijn absoluut, d.w.z. geen uitzondering, geen beperking (verbod op foltering, verbod op slavernij)
- Voor andere rechten zijn beperkingen mogelijk (1) bij de wet zijn voorzien, (2) nodig zijn ter bescherming van (a) de nationale veiligheid, (b) de openbare orde, (c) de volksgezondheid of (d) de goede zeden of (e) van de rechten en vrijheden van anderen en (3) verenigbaar zijn met de andere in dit Verdrag erkende rechten.
- Geen hiërarchie tussen rechten: bij botsing -afweging in individuele context (noodzakelijk (objectieve rechtvaardiging), effectief en proportioneel)

Casussen:

Casus 1:

Een vrouw solliciteerde bij MediaMonks B.V. naar de functie van Team Lead Finance & Administration. MediaMonks bood haar deze functie aan. Nog voordat de vrouw de functie aannam, belde de financieel directeur haar op. Hij vertelde haar dat hij op het internet informatie had gezien over haar (vermeende) politieke overtuiging. Hierin stond dat zij actief lid was geweest van de Centruumpartij en medeoprichter was van een rechtsextremistische partij. Hij vroeg haar of deze informatie juist was. Een paar dagen later mailde de financieel directeur de vrouw dat hij haar de functie niet langer aanbood. De vrouw voert aan dat MediaMonks haar discrimineerde vanwege haar (vermeende) politieke overtuiging door haar de functie alsnog te weigeren. Volgens MediaMonks was niet de (vermeende) politieke overtuiging van de vrouw de reden om haar de functie niet meer te geven. De reden was dat de vrouw heel boos werd in het telefoongesprek met de financieel directeur. Hierdoor had hij geen vertrouwen meer in een goede samenwerking. <https://mensenrechten.nl/publicaties/oordelen/2018-3>

Casus 2:

Een man solliciteert via een uitzendbureau naar de functie buschauffeur bij Qbuzz. Qbuzz nodigt de man uit voor een gesprek. Een dag voor het gesprek meldt de man aan het uitzendbureau dat hij vanwege zijn geloof vrouwen geen hand geeft. Het uitzendbureau geeft dit door aan Qbuzz. Vlak voor het gesprek zegt Qbuzz het gesprek af vanwege deze mededeling. Volgens de man discrimineert Qbuzz hem hierdoor op grond van zijn geloof. <https://mensenrechten.nl/publicaties/oordelen/2016-142>

Casus 4:

Er wordt een demonstratie aangekondigd waarbij het vermoeden groot is dat er hakenkruizen zullen worden getoond en racistische leuzen zullen worden geuit. De burgemeester verbiedt de demonstratie met het argument van voorkomen van verstoring van de openbare orde en aanzetten tot haat.

Zie o.a.: <https://mensenrechten.nl/toegelicht/demonstraties-geen-kinderspel>

Universele verklaring voor de rechten van de mens (UVRM) (vereenvoudigde versie):

Artikel 1: Alle mensen worden vrij geboren en moeten op dezelfde manier worden behandeld.

Artikel 2: Ieder heeft recht op alle rechten, ongeacht of je jong of oud, man of vrouw bent, welke huidskleur je hebt, welke godsdienst je belijdt of welke taal je spreekt.

Artikel 3: Je hebt recht op leven in vrijheid en in veiligheid.

Artikel 4: Slavernij is verboden.

Artikel 5: Je mag niemand martelen.

Artikel 6: Je hebt recht op dezelfde bescherming als iedereen.

Artikel 7: De wet moet voor iedereen hetzelfde zijn; iedereen moet volgens de wet op dezelfde manier behandeld worden.

Artikel 8: Je hebt recht om hulp van een rechter te vragen, als je vindt dat je volgens de wetten van je land niet goed wordt behandeld.

Artikel 9: Niemand heeft het recht je zonder goede reden gevangen te zetten of het land uit te sturen.

Artikel 10: Als je terecht moet staan, moet dat in het openbaar gebeuren. De mensen die je berechten, mogen zich niet door anderen laten beïnvloeden.

Artikel 11: Je bent onschuldig tot je schuld bewezen is; je hebt het recht je te verdedigen tegen beschuldigingen.

Artikel 12: Je hebt het recht op privacy: op bescherming als iemand je lastig valt, je brieven opent of kwaad van je spreekt.

Artikel 13: Je hebt het recht om te gaan en te staan waar je wilt, in eigen land en in het buitenland.

Artikel 14: Als je slachtoffer wordt van mensenrechtenschendingen, heb je het recht om naar een ander land te gaan en dat land te vragen om jou te beschermen.

Artikel 15: Je hebt het recht een eigen nationaliteit te hebben.

Artikel 16: Je hebt het recht te trouwen en een gezin te stichten.

Artikel 17: Je hebt het recht op eigendom en niemand mag je bezittingen zonder goede redenen afnemen.

Artikel 18: Je hebt het recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst.

Artikel 19: Je hebt het recht op vrijheid van mening en meningsuiting.

Artikel 20: Je hebt het recht om te vergaderen als je dat wilt.

Artikel 21: Je hebt het recht om deel te nemen aan de politiek van je land.

Artikel 22: Je hebt het recht op maatschappelijke zekerheid en om jezelf te ontwikkelen.

Artikel 23: Je hebt het recht op werk in het beroep dat je zelf kiest. Je hebt ook recht op een rechtvaardig loon voor je werk. Mannen en vrouwen moeten voor hetzelfde werk evenveel betaald worden.

Artikel 24: Je hebt het recht op vrije tijd en vakantie.

Artikel 25: Je hebt het recht op alles wat nodig is om ervoor te zorgen dat je niet ziek wordt, geen honger hebt en een dak boven je hoofd hebt. Moeder en kind hebben recht op bijzondere zorg en bijstand.

Artikel 26: Je hebt het recht op onderwijs dat gericht is op de volle ontwikkeling van de menselijke persoonlijkheid en op de versterking van de eerbied voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Artikel 27: Je hebt het recht om te genieten van wat kunst en wetenschappen voortbrengen.

Artikel 28: De overheid moet ervoor zorgen dat er een "orde" is die al deze rechten beschermt.

Artikel 29: Je hebt ook plichten tegenover de mensen om je heen, zodat ook hun mensenrechten kunnen worden beschermd. De wetten in je land mogen niet ingaan tegen deze mensenrechten.

Artikel 30: Geen enkel land en geen enkel mens mag proberen om de rechten te vernietigen die in deze Verklaring staan.

Bron: <https://www.amnesty-international.be/subthema/universele-verklaring-van-de-rechten-van-de-mens-eenvoudige-versie/841>